

פ. בְּלִימָעַנְקָרָאָנִי.

**ארָאֶבְגַּעַר עֲדַת יִלְ...
...אַלְמָנָה**

סקיצע).

אַיִשׁ אָרוֹמְדָרְעָהָעָן וַיֵּךְ אִיבְּפֶרְךְ שָׁטוֹב.
אָוֹן מַאֲדָנָעָ. דָּעַר קָלִינִינְקָעָר אַיִן
פְּלָגָ עַפְּזָאָדָהָט זִי גַּעַזְוָאָנוֹגָעָן צָוָאָ.
דָּעַרְמָאָנָעָן וַיֵּךְ אַיִן דִּי עַטְלִיכְעָדָיִיָּהָ.
סִיגָּ יַאֲהָר לְעַבְעָן, וּוָאָסָהָהָבָעָן וַיֵּךְ
נָוָר אָדוֹרְכְּגָעְשְׂלִיכְתָּ נַעֲבָעָן אַיִרָּה.
דִּי רַיִד אִיהָרָעָ וּוָעָגָעָן מַעֲנָרִישָׁעָר
אָאוֹהָ, הָאָבָעָן אָרוֹסְגְּוָעָהָן אִיצְטָ לְפָאָ.
בְּעַרְלִיךְ אָוָן צְבִיעָוָתְדִּיָּגָ: זִי הָאָט דָאָן
זָוָר אִיְחָ אָזָא אָרְפָּן גַּעַוְאָלָט קָאָקָעְטִיָּה
עָן דָּאָס יְגָנְגָעָ, וּוָאָס אִיְזָ גַּעַוְעָסָעָן וּוְיִ
אָוֹפָ שְׁפִּיקָעָס אָוָן וּוָעָגָעָן אִצְוִוִּיטָר
עַקְלָעָרָטָם.

זִי הָאָט צְגָנְדְּרִיקָט דִּי הָאָנָד צָוְדִי
שְׁלַעְפָּעָן, אִיְינְגְּנוּרְעָט טִיעָפָר דָעָם
קָאָפָ אָוָן בְּעַמִּיחָט וַיֵּךְ צָוְ פְּרָעָגְעָסָעָן
אִין דִי פְּאַפְּלָעְרִיעִין אִיהָרָפָן פָּאָר
עַטְלִיכְעָמִינְוֹתָ צְרוּקָה.

זִי אִיז גַּעַוְעָסָעָן אָנוּבְּעוּגְלִיךְ, וּוְיִ
צְגַעְשְׁמִידָט, נִישְׁתָּוְסְלִעְנְדִיְגָבְּ קָלְעָרָעָן
וּוָעָגָעָן אִיהָרָעָ בִּזְ-אִיצְטִינָעָ עַנְטוּשָׁוָן
גָּעָן, וּוּעַלְכָעָהָבָעָן זִיְדָ וּוְיִחְכְּעִיסָּה
גַּעַשְׁוּסָפָט אִין מוֹחָ אָוָן גַּעַפְּיִינְגָּט זִי.
פְּלִיצְמָים אָפְּבָרָהָט אִטְּפָרְשִׁטְקָעָנָדָ, וּוָאָס אִיז צָוְ
תָּאָהָוָהָדָגָ גַּעַלְכְּטָעָרָ, וּוָאָס אִיז צָוְ
שְׁתָּוָבָ, אִירְוִסְגְּרִיסָעָן זִי פָּוְן אִיהָרָפָר
גַּיְיוּוּרְטִיקִיָּת.

זִי הָאָט לְכַחְלָה בְּעַמִּיחָט וַיֵּךְ נִישְׁתָּוְסְלִעְנְדִיְגָעָן, אָפְּבָרָהָט אִיהָרָעָנָדָ, וּוְיִ
צְוֹזְהָאָרְכָעָן, נִישְׁתָּוְסְלִעְנְדִיְגָעָן קָלְעָרָעָן
הָאָט גַּעַוְיָגָט. זִי הָאָט אָנוּגְעָהָיְבָעָן
עַזְהָעָרָעָן זִי מִיטָּהָאָרְצָ-קָלְפְּאָפְּעָנִישָׁ אָוָן
בָּאָדוֹנָעָרָ אִינְטְּעָרָעָס זִי דִי פְּלִיסְטִעְרִיעִין
פָּוְן יְנָעָרָ שְׁטוֹב.

זִי הָאָט אָנוּנְשִׁפְּצָט דִּי אָוְיְעָרָעָן אָוְן
אָדָם בְּרָעְנְדִיְגָעָן קָנָהָ צָוְ אִיהָרָשׁ שְׁוּסָה
שְׁלַאְגָעָן דָּאָס שְׁוּעָרָ-אַטְמְדִינָעָ פְּלִיסְטָאָ.
דָּעָן פָּוְן אִיהָרָ שְׁוּסְטָעָה:
— בָּאַלְקָג, פְּרוּעָסְטָאָן, אָזְדְּשִׁישָׁ מְנִיעָ...
דָּאָרָאָהָט נִישְׁתָּוְסְלִעְנְדִיְגָעָן גַּעַקְעָנָט וּוּיְטָעָר
הָעָרָעָן, זִי הָאָט דְּרָפְּהָלָתָ אִטְּמָדָנָע
בְּ-פְּרִוְּפְּגָעְשְׁלִידְעָרָט אָוּפְּפָן בְּעָטָ, פָּעָרָ.
גְּרָאָבָעָן אִיהָרָ קָאָפָ אִין קִישְׁעָן אָוְן אִיהָרָה
רָאָעָ פְּרָעְטְּרִיקְעָנָטָ לִיְּפָעָן הָאָבָעָן גַּעַ...
פְּלִיסְטִעְרָט אָהָן אָוְיְהָרָ:
— וּוָאָס וּוְעָטָ זִיְן מִיטָּהָרָ, בָּאָוּשָׁ
קָאָבָאָנִי, וּוָאָס וּוְעָטָ זִיְן?...

מִתְּגִּילְיָדָרְ פָּוְן דָעַר צִיּוֹנִיסְטִישָׁרְ פָּאָרָ.
הָאָז אִיךְ אָוְיְסְנְגְּנְזָטָ דִי גַּעַלְעָגָן.
הָיִיט, וּוָאָס דִּיְזָעְלָבָעָ רְפָזְוִיְּגָנְבִּיטָעָן
הָאָגָעָן זִי וּוֹפָאָ אִינְגְּעָנְגָעָן קָנְגָקָא.
דָעְמִיאָפָעָן וּוָעָגָעָן אִצְוִינִיסְטִישָׁבָן עֲנֵנִי —
וּוָעָגָעָן קָרָן תְּלָ-הִי אָוְן עַס וּוָעָגָעָן דָאָ
גַּעַוְוָן וּוְיִרְעָ צְוָויִי גַּדְפִּים אָוְן הָאָבָעָן
זִירָ גַּעַוְאָגָעָן זִי זִי בּוֹהָ הָלְשָׁוֹן:
זָאָגָט מִירָ, רְבּוֹתִי, וּוָאָס טְרָאָכְטָ אָהָרָ.
אִיצְטָ צָוְ סְתָהָן? אָז אִיהָרָ שְׁזָנְטָ אָוְיסָ.
גַּעַשְׁלִאָסָעָן פָּוְן פְּלָיְ צִיּוֹנִיסְטִעָן, טָאָ
וּוָאָס טְוִיְגָ מִירָ דִי גַּעַנְצָעָ אָרְבִּיטִיָּה, מִיטָּ
אָיְיָרְעָדָרְ קְרָנוֹתָ, מִיטָּ אִיְפָרְ זִיךְרָאָ.
לְאָמְרָעָן נָאָגְדָלָעָן פְּרִיָּי אָוְן לְוִוְּתָ אָנוּזְפָרָ
צִיּוֹנִיסְטִישָׁ גַּעַוְוִיסָעָן. מִירָ הָאָבָעָן זִיךְ
וּוּעַלְכָעָהָט אָהָט נָאָרָ אִינְזָ גַּעַשְׁטָעָרָט צָוְ
אָרְבִּיטִעָן פָּאָרְןָ צִיּוֹנִים אָוְן אִיצְטָ, אָז
מִירָ זָעְנָן פְּרִיָּי, וּוּפְלָעָן מִרָּ קָאָגָעָן
פְּרָעְטָעְנְדִירָעָן אָוְיךְ אִרְפָּאָסְעָרָעָן דָזָן...
וּוְיִגְּפָעָלָעָן זִי אִיךְ דִי וּוּיְסָעָ
חַבְּרָהָעִיקָּם. זִיְיָ אִבְּרָעָן גָּאָרָ אִוְּפָרָ אִ
אוֹפָרָ אִבְּעָסְרָעָן כְּבָהָדִינָגָ. לְאָגְנָגְמָעְטָרָדָ...

מייטיגלידער פון דער ציוניסטיישער פאר-
טי...
האָז אַיך אַויסנעגענטס דֵי געלאַגען-
הייט, וואָס דיועלבע רגוזיזאַנְיסטַען-
האָצען די וואָק אַינְגֶּנְעָדְעָטָן עַן-קָאָ-
דַּעַמִּיעַ וועגען אַ ציוניסטיישען עַנְ-
וועבען קָרְנוֹתָהָי אָזָן עַס וועגען דָּ-
גַּעֲוָעַן וַיְעַרְעַ צְוֵי נְדוּפִים אָזָן הָאָבָ-
דָּקָן גַּעֲוָעַדְעָן צָו זַי בּוֹה הַלְשׁוֹן:
וועַל
זַעַנְט מִיר, רְבוּתִי, וְוַאֲסַטְרָאַכְטָה הָרָ-
אַיְצָט צָו טַהָוָה? אָז אַיהֲד וְעַנְט אָרוֹס-
עַשְׂלַאָסְעָן פָּנוֹן פְּלַל צְיוּנִיסְטַעַן, טָאָ-
וְוַאֲסַטְרָאַכְטָה מִיר דֵי גַּאנְצָע אָרְבִּיבִים, מִיט
אַיְצָט עַרְבָּרָקָן, מִיט אַיְפָרְזָקָן
לְאַמְּרִיעָן אַלְסָן הַוּנְּרָאָרֶט - פְּרַאַצְעַנְטִיבָע
צְיוּנִיסְטַעַן, אָז מַעַן הָאָט אַיך אַינְגָּנָ-
עַן צְעַנוּמָעַן דֵי קָאנְגָּסִיף?...
דִי
נַעַל
מַעַל
פָּוֹן
הַאָ-
פַּעַם
פָּוֹן
אַיְזָ-
סְטִי
פָּוֹן
פָּאָ-
תְּשִׁ-
עַולְ-
פָּוֹן
גְּרַעַסְפָּרְן מְדוֹן...

דאַס האָט נאָן צוּג עפֿעהֶלט...
אוֹ אָוִיףּ דֵי רָאַט - זַיְצָנְגָעַן פָּוֹן דָּעַר
קְהִלָּה וּמְעָרֶת אֲוִיסְנְגָרְעֶדֶת מַעֲהָר וּזְיִזְרָעֵל
עַשְׂרָה קְבִּים, וּוַיְסַעְן שְׁוִין אַלְעָא, נַאֲרָאָן אָז
דֵי דָאַזְיָינַע רַעֲדָנְעַר זַאֲלָעַן וּוַעֲלָעַן, אָז
אַלְעָא זַיְעָרָעַ רַיְיד זַאֲלָעַן פָּעָרָאַיְבִּיגְט
וּוַעֲרָעַן אָזְן עַס זַאֲלָחַס וּשְׁלוֹם נִישְׁתָּחַת
פְּרַלְוִירָעַן גַּעַהַן קִיְּן אַיְינְצִיגּ אָות
פָּוֹן זַיְעַר חַכְמָהִידְגַּעַ, לְאַנְגַּמְעַטְעַדְדִּי-
גַּעַ, אָהָן אַשְׁיָּוֹר אָזְן אָהָן אַגְּנַעַרְךָ
דִּינְעַגְעַטְעַט, הָאָב אַיְךְ עַרְשַׁת זִיךְרָה
דָּעַרוֹאַוְסַט אַוְרַת דָּעַר זַיְצָנְגָעַן פָּוֹן רָאַט,
וּזְאָס אִיזְוַאַגְעַקְוּמוֹעַן דָּעַם לְעַטְעַטְעַט
זַוְּטַבָּאָג, נַעַמְלִיךְ: מַעַן האָט אַיְינְגַּעַלְאָ-
דָּעַן אַסְטַעַנְגַּרְאַפְּיסְטַקְעַ, וּוַעֲלַכְעַ פָּעַר.

צאהיל יידען און דאס איזו זיין אונגען שטראיטיבאָר פערדיננט. אַפְּעָד אַין וּאָס פָּגָר אַרְיכְּתָוֹנָג אִיזוֹ דאס דָּזִינָעַ לְעַ. בען אוּזָּקָן בְּעֶפְּרִידִינְגַּס עַס לְפָהָות דֵּי צִוְּנִיסְטָעַן אַלְיִין? וּוּרְעָן דָּאָרָט אַמְוֹיִין. נִיגְשָׁעַן אֲבָגָעַחְתָּעַן דַּי אַלְעַ נַּאֲצִיאָנָא. לְעַ-אַיךְ אָונְטָעַרְשָׁתְּרִיךְ נַּאֲצִיאָנָא לְעַ-הַיְּלִינְגְּקִיטָּעַן, פָּגָר וּוּלְכָעַ דָּעַר צִיוֹן. נִיזְמָה האָט יַאֲהָרָעַנְגָּאנָגָן גַּעֲקֻמְפָטָן אַיזוֹ נִישְׁתָּדָאָרָט, אַין דַּי לִינְקָעַ קְבוֹצָות, דָעַר וּוּיִסְ-בְּלוּיעַר עַמְּבָלְעַם פָּונְקָט אַזְוִי טְרִיף, וּויַּדָּס סְפָּר-תּוֹרָה אַון דַּי תְּפִי. לְיִזְיָּו אַון וּאָס פָּאָר אַז מְוֹסְטָרָה. לְעַבְּעַן וּוּיְזָתָעַס דָעַר וּוּלְכָט דָאָס אַרְץ-יִשְׂרָאֵל פָּוֹן הַיִּנְגָּטָן? זַעַנְגָּעַן טָקִי בְּרוּדָעַר-מָאָר. דָעַן, בְּלוֹטִינָעַ גַּעֲלַעֲגְּרִירִיעַן אַון הַטָּפָּה. לִיכְעַבְּ אָנוֹנוֹרִידִינְגַּס מַעֲטָאָרָעַן אַין אַידָּעַ. אִישְׁעַ קַמְפָעַן, זַעַנְגָּעַן זַיִּי עַס טָקִי דָעַר קִינְיָן-צִיְּכָעַן פָּוֹן אַנְּאָמָתִי יְוּדִישַׁת לְעַ. בְּעַן? אַיזוֹ עַס דָעַר הַסְּתָדָרוֹתִינִיק, צִי דָעַר רַעֲוִיזְיָאנִיסָט, אַיזוֹ עַר עַס דָעַר דָוְרְכִּין צִיּוֹנִים אַוְיסְגָּעַטְרוּמִיטָעַר "נָאָרָה-מַאְלָעָרָה" יְוּדָה? דָאָכָט זַיִּךְ, אַיזוֹ עַס אַיְבָּרִינְג צַו בְּעַטְאָגָעַן, אַיזוֹ דַּי דָאָזְיָגָעַ פְּרָצָגָעַ אַיזוֹ נָאָרָה-יְדִידָעָר אַז רַעֲטָאִישָׁע. דָעַר עַגְּטָה-בִּילְיִצְחָעַס פָּוֹן אַרְץ-יִשְׂרָאֵל אַיזוֹ סְנִין-זַיִּה. שְׁפָרָעָה אַיִּי קְלָאָר. דָאָס אַרְץ-יִשְׂרָאֵל הַיִּנְטָן, דָאָס צִוְּנִיסְטִישָׁע אַרְץ. יִשְׂרָאֵל פֻּרְשׁוּעוּכָט דַעַם יַדְיָשָׁעַן כְּבָוד אַון פֻּרְשׁוּאוֹרָצָט אָנוֹנוֹעָר פָּנִים פָּאָר דָעַר גַּאנְצָעַר וּוּלְכָט.

אַיזוֹ וּוּיְטָעַר טָאָר עַס אָבָּעָר נִישְׁתָּפְּרָלְיִיבָּעַן. עַס שְׁטָעַת דָא אַין קָאָן דַי גַּאנְצָעַ יְדִישָׁע צְקוֹנוֹנָט, דַי רַעֲהָא-בִּילְיִצְחָעַס פָּוֹן אַרְץ-יִשְׂרָאֵל אַיזוֹ סְנִין-זַיִּה. שְׁפָרָעָה אַיִּי קְלָאָר, גַּעַנְגָּעַן דַי, וּאָס שְׁעַנְדָּעַן טָאָג-טָעַלְקִיךְ דַי דָאָזְיָגָעַ צְווּיִי הַיְּלִינְגָּן. קִיטְעַן-דַי רַעֲהָאֵפְּלִיטָאַצְיָע מָוֹן קוּמָעַן אַון וּאָס פְּרִיהָעָר זַיִּה וּוּטָה קוּמָעַן וּאָס בְּעַסְעָר וּוּטָה עַס זַיִּן פָּאָרָן יַדְיָשָׁעַן פָּאָלָק.

דַי דָאָזְיָגָעַ שְׁרָהָאָבָעַן אַיְטָגָבָעַ האָט אַוְיִף זַיִּךְ גַּעַנְמוֹעַן דָעַר אַרְץ-יִשְׂרָאֵל-פָּאָנדָן פָּוֹן זַלְבָּסְטַשְׁעַנְדִּיגָּעָן אַרְ-גַּאנְזִוְּרִישָׁעָן דָעַר עַלְיִגְיָזְעָן דַעַר אַרְ-גַּדְעָן-דָעַר "קָרְן הַיּוֹשָׁבָה". דָעַר דָאָזְיָגָעָר פָּאָנדָן שְׁתְּרַעְבָּט אַוְיִצְחּוּבָיָעָן אַיְדִּישָׁ אַרְץ-יִשְׂרָאֵל, אַגְּנָרָאָל, וּאָס זָאָל אַטְעָמָעָן מִיטִּי יַדְיִשְׁקִיטִי, וּאָס יַעֲדָעָס שְׁתִּינְגְּדָעַל זָאָל נִישְׁתָּבְּלָיוֹן דָעַר עַתְּהָלָעָן, "מַעַשְׁה-לְעָךְ פָּוֹן אַמְּלָאָ", פָּוֹן רַוְּהָמָרִי. כְּעַן יַדְיָשָׁעָן עַבְּרָה, נָאָר אַיִּיךְ דַי גַּעַ. גַּעַנוֹוֹרָט זָאָל זַיִּן בְּעַהְוִיכְטִ פָּוֹן יְוּדִי. שְׁעַן גִּיסְטָן. מִיר וּוּלְעָן, אַז אַרְץ-יִשְׂרָאֵל זָאָל וּוּיְזָעַן דָעַר וּוּלְכָט אַז מְוֹסְטָרָה פָּוֹן אַנְּאָרָה מָאָל יְוּדִי שְׁפָאָל. קָאָוִיךְ דַעַם נִיעִים לְעַבְּעַן, וּאָס שָׁאָפָט זַיִּיךְ אַרְץ-יִשְׂרָאֵל, שְׁתְּרַעְבָּעָן מִיר אַוְיִצְחּוּרִי. כְּעַן אָנוֹנוֹעָר חֹותָם, דַעַם חֹותָם פָּוֹן אַטְרָאָדִי צִיּ אַגְּנָלָה, פָּרִידְלִיךְ יְוּדִי שְׁפָעַן זָאָל עַבְּעַן. אַז אַיזוֹ צִיּוֹנִים גַּעַוְעָזָן גַּלְיכִינְגְּלִיטִינְג.

אוון וווען וועַה האבעען זיך געראנגענט
אוון פלויעזים צונעקמען צו דער הילל
ニイカニアָר, דער אַרוּטָאנְט פֿוֹן אַסְפְּסִין-
נֵיס אָזֶן אַבְּגַעַשְׁתַּעַלְט דַּעַם קָאַסְפַּ
ニイカニアָר האט אַבְּגַעַשְׁתַּעַלְט יַסְפְּן צו
דער רַוִּימִישָׁר אַרְטַּע נַעֲשְׁתִּירְט אַנְן
קייטָן. עַד האט נַעֲקִיטְט אוֹיף דער
מַעַלְטַינְעַר אַרְטַּע אָז אַשְׁרַעַק האט
אַיְהָם בְּעַהֲרַשְׁתָּ.
צי חעַז אַסְפְּסִיןְטָס חַיְרָקְלִיד טַקְיָם
וְזַן דַּי הַבְּתָהָה, וְזַמְּסַע הַאַט גַּעַנְעַן-
בְּעַן יוֹסְפְּן?

וְיֵה קִינְדָּרֶר וַעֲנָן וְיֵה נְעֻמָּן אֲבָעָר
דָּרִי בָּעָרֶג אֹנוֹ טָלְקָן וַעֲנָן וְיֵה אַרְוָם
נְעַלְתָּקָעָן גַּעֲרִיסָעָן בְּלִימָעָן אֹנוֹ נְעָן
מְלָאַכְטָעָן קְרָעָן.
דָּבָרָה!
וְיֵה שָׁעָה אֹנוֹ יֵה נְעֻמָּן חַיִן גְּרָאָנָה
יעַזְבָּר אַיְהָר פְּנִינוֹר אַחֲן שְׁרָעָק וְיֵה אַ
סָּפָרָנָע פְּלָעָנָט וְיֵה אַרְוָם לְוִיטָעָן צְיוּנָשָׁעָן
דָּרִי בָּעָרֶג גַּעֲוִינָעָן אֹנוֹ גַּעֲשִׂינָעָן פָּוּ
פְּרָיְיד. מְאַנְכָּמָאָל פְּלָעָנָט וְיֵה זַיְקָ אַבְּיָ
שְׁטָעָלָעָן אֹנוֹ אַחֲן וּזְעַרְטָעָר אִיהָם צָ
זַיְקָ רְזָפָעָן.

ער איזו נישט גענאנגען. ווי א מאָר-
מאָר-סְטַאָטוּע איזו ער גענְטַאָגֶן בְּצָ-
צִוְּיָהָרֶת, ער האָשׁ בענְיִסְטְּחָרֶת גַּ-
קוֹקֶט אוֹרֵף אִיהָר אָזֶן נַאֲרַנְיָאַט בְּעַ-
מְעַרְקָת, אָזֶן זַי שְׂطָעָהָת אוֹרֵף אַשְׁפִּיאַ
בָּאָרְגָּן בְּעַד אַשְׁרָקְלִיכְעַן אַגְּנוֹרָה.
דָּעָרָנָאָךְ האָט ער זַי נַעֲלָאָזָם לוֹיָ

פעצן צו איהר, זי געהאָלֹוט, געארעטעט
און מיט שרעקל'כער דורך איהר
געטעליכע שעהנהייט געטרינקען.
און טאנטמאָל פלאגען זי ויזען צו
וואַסטען אומגענערעטעט איז נעקיקט איז
דרדר וואַנדערבראָר-שעהנער לאַנדשאָט.
זוי שׂעַזְחָן אִין דָּאָם לְאַנְדָּן!
(גָּאָרְתָּמָן בְּנוּמָת)

שלגן ווּרט אַנְגָּנוּמָן. זֶה האבען
אַנְגָּהוּבָּן צֹו וְאַרְפָּהָן גּוּלָן, גְּרִיט
צֹו שְׁטָאַרְבָּעָן אַהֲן שֻׁם פְּחָד. וּזְעַן עַס
אַיְוֵן אוּפָּה אַיְמָצָעָן אוּסְגָּעַפְּאַלְעָן דָּרָ
נוּלָן, הַאת עַד זֶה נַעֲרָהָת סִיטָן
טוּיָט. אַזְוֵי וּנְעַן זֶה כְּסָרֶר גַּעַשְׁתָּאָר

בען, איבגען נאך דעם צויעטן.
עם און אבער א זואינדרער געשען
די לעצטן זענэн טערבליגען יוספ און
דערער יונגערטמן, וועלכער האט דראָפּ-
אויס גנטאדערם, או אלע זאלען שטאָפּ-
בען און זיך נישט איבערגען דעם
פֿינְדָה, זיך האבען געהארטען נורל צוֹוִי-
שען ער, ווער עם זאל טרייהער שטאָפּ-

יבען. פים און יוסף אוון בלאטס נעהארען, הענד האבען בע איהם געציגטערט,
בעטערקענדיג, או אוייפ איזהם און גע-
פאלען דער נירל. ער האט נישט גע-
קאנט רעדען, מיט רהטנוו-אוינען האט
ער נעקיקט אויפ זיין חבר, ער האט

אַבְעָר וְעַדְרָה נוֹת פֻּרְשְׁטָאָגָןָן, אָו וּמָנָן
יַּעֲדָעַן וְעַצְטָא אִזְצַט גַּאֲרַנִּישֶׁת הַלְּפָטָן.
אַ שְׂרָעְקְלִיכְעָר נַעֲדָאָק אַיזְ בֵּי אַיְהָם
עַנְשְׁטָאָגָןָן, דָּאָס אַיזְ נַעֲחָצַן דִּין לְעָצִי-
טָע הַאֲפָנוֹנָג, יוֹסֵף הַאֲטָפָרְשְׁטָאָגָןָן,
אוֹ זַיְן חַבְרָא אַיזְ שְׂוִין מַיְיד פָּוָן דִּין
גְּרוֹזָאָמָץ בִּילְדָרָה, וְהַאָס הַאֲבָעָן וִידָּן
אַבְגָּעָשְׁפָּעָלָט אַן דִּין לְעַצְעַט מַנְיָוָעָן.
אַבְגָּעָשְׁפָּעָלָט לְעַמְבָּדָה וְאַזְמָנָה וְאַזְמָנָה
וְאַזְמָנָה לְעַמְבָּדָה וְאַזְמָנָה וְאַזְמָנָה.

דער לעצעטער, וואט און אומגעקסטען
אוני געיעזען א פאטער, מעליכען זיין
זוויהן האט דערשטעטאלכען און די שוערד
איין נאך אינגענטינקע געעהן און בלוט.
ויספַּ האט אויפַּגעטאסַט די מינוט,
ויעזען דער יונגערטאָן האט זיך אַגְּנֵעַ
קעחרת צו דער ווֹנדֶר און ער האט
זיך אויף איהם געווארטטען מיט פער-
צ'וּבִּילְגָּן. ער האט זיך געאנגעטלט,
בעמִיתָה זיך אַרוֹסְצּוֹלְקָעָן די שוערד
פָּן זיין שוֹנוֹ און איהם דערשטעטאלכען.

ושונא. ווּקְסָטוֹ ווַגְנָעָן אִיבְּעַרְצָוְגָּעָהָן צָו
דוֹןִי רַוּמֶּעֶר, מַעֲלָעָן מֵיד דָּוָד פְּרִיהָעָר
דַּעַדְשַׁגְּעָכָעָן מִיט אַינְגָּעָרָע שְׂיֻעְדָּעָן.
יְוֹסֶף הָאָט יְיךָ דַּעַרְשָׁרָאָקָעָן, נָאָר
אַיְוִיךָ אַצְּטָהָט הָאָט עָרָ וִין כִּיטְעָקָעָט
בְּיַשְׁתָּמָעָגָעָט.

— אויך איך האט ער כלומרט
בעזגיטסערט אויסגעדרען — וויל זאגען,
או הוואיל אוּ רעם, וועלכער וחט
איטקומען ווי א העלד. א עיניגלינגן אוּ
דער, וועלכער קאן נישט שטארבען,
יעזען ער דארף שטארבען. עם אוּ
אפעער א פערברעד צו שטארבען, ווען
טען דארף נאכניישט געהן פון דער

פָּאַר דִּי רְוִימָעָר? מֵיר אַיצֶּט מְרוֹא
דָּרוֹךְ וְעַרְמָא-דְּבָעַט וְעַרְעָן אַין דְּעָרָה-
בְּכָעָר וְאַלְעָן מֵיר אַלְפִּין וְינְךָ דְּעַרְהָגָע-
עָנָן. דָּאמַם האַט דָּאַךְ אַבְּעָר נִישְׁתָּקִין
עַמְּנָוֶן, עַס אַיְזָן פְּנַיְל בְּעַסְמָה, מֵיר וְאַלְעָן
דָּעַם שְׁוֹנוֹן אַיְמָקְטוּמָן הַלְּוָאי וְאַ-

לען ד רויימער מיק האטען און ער
טארדרען, וועל איך וויל נישט מעהָר
לאַפְּעָן.

— אירך בין גרייט צוואמען מיט אמיך אומצוקומען, נור ואלען טיר וואר-
צען נורל, אויף וועטנע דער נורל ווועט
וואלען, ווועט איהם דער צוויינער ער-
טאדרען, בינו עם ווועט קומען צום
לקצצען.

ארץ-ישראל אלס לְאָנֵד פָּנוּ יִהְדוֹת. *)

צע דער "קרן-הישוב"-אַקציע איז אונזער שטאָדט).

ה' ימם ברידער-די קמחא.

עם איזו מעהר ווי זיכער, אז איז
עטמאנ-געבער, וועלכע האבען נארך פאָר-
זיאַהרען געגעבען, געהערען שווין הײַנט
זו די נעםצע, איזו, אז די רײַהען פון
ז' נעבער זענען פערקלעגערט געוואָ-
ען, דערפֿאָר אַבער זענען די רײַהען
ז'ין די נעמֶר פֿערגּוֹרְעַסְעַרְט גּוֹוֹאָרְעַן.
שטעלט זיך דאָך די פֿראָגְנָע: אַוְיב
זעמעה זענען הײַנט מעָהָר ווי פֿאָר-
זיאַהרען אָון די געבער-וּוּניַינְגָּעָר, טאָ
יִ אַזְוֵי וועט שטימען דער בּילְאָנס,
עַט דאָך בּליַיבָּעָן אַ דּוּפֿיצְיָת אַין
שר קאָסָע - אַיז דער עַנְטְּפֿער: נְתַנְּ
תְּהַנְּ, אַיז די יְחִידָהִים, וועלכּוֹ קָאָגָעָן יָאָ-
אַך גַּנְבָּעָן, דְּאַרְפָּעָן גַּעֲבָעָן דְּאַפְּפָלָט,
די אַוְיב ווּיפְּטָלָן נִישְׁתָּאִי, צו קָאָגָעָן
ינְדָרָעָן די גּוֹיט, אַז אַין דּוּם פֿרָעה-
יְכָעָן יוֹם-טוֹב פּוֹן פָּסָח, זָאָלָעָן די,
עַלְכָּע שְׁמַאְכְּתָעָן אַ גָּאנְץ קָאָמְפָעָן אַוְן-
דּוּר דּוּר לְאָסָט פּוֹן נְוִוִּית אַוְן הַוְּגָעָר,
אַטְּשָׁה האָבָעָן אַגְּצָגְּרִיטָעָן אַוְיב יוֹם-
זְבוֹב.

ערטראנען אונטלאכע אונגענסליכע ליי... ד

ד. רעצטו טעג פון יהודה

ר' יוסטראוישער ר' אמאן עון ה. פ. שופאכעך.

ארגן אויף אָ לענגעערע צויט. אַספֶּסְטִּי.

נום האט נעוותט יוספֿן עטלייכע טען.
בז אינע פון די געפאנגענטן פרויען
האט ענדראקט די החל. דאן האט
אשפּעניאט נעשיקט ווין פעל-טראשל
ニקאנאר און פָאַרְנָעַלְעַטְמַן יֹסֵפְן, ער
ואל זיך אונטערנַעֲבָעָן.
יוספּ האט זיך געשעהתן פָאַר די
אגוזעונגראָע, דערצִיו נאָר האט ער נושט
גענלייבט אַינְדַּעַם חַסְדָּן פָוּן אַסְפַּּטְנִים.
ニקאנאר האט אַפְּעַר גַּעַשְׂוַיְרָעָן אַינְ
גַּמְצָן אַוְן אַסְפַּּטְנִים, אַו עַמְּטַ
מִיט אַיהֲם נִישְׁתַּחַן קִין שִׁים
שלעכטט, אויסער דעם האבען די רוי.
מער געדראָהט אַונְטַעְרַצְוִינְגָּרָען די
 החל. דאן האט יֹסֵפְן זיך גַּעַשְׂנַעַטְשַׁט
צי די רויימער אַוְן גַּעַפְּעַטְעָן, פָּזָן וְאַל
אַיהֲם גַּעַפְּעָן אַטְאַנְצִיט.
זה גאנען, מה שפָּרְשָׁה בְּזַעַמְתָּן
בערטאַינְט, או אַסְפַּּטְנִים אַו נִישְׁתַּחַן
אַירְיסְּנַעְגָּה-הַנְּעַטְלָעַנְדָּע וְעַכְבָּר
גר אַוְן די רַיְמַעְדָּה האַזְעָן זיך אַרְגִּינִּי
דְּסָעָן אַיְן שְׁטָאָדָט אַרְגִּין, די בעפְּלָעַל
קִירְינְגִּין אַיְן נאָר גַּעַשְׂלַאְפָעָן, מַעַן די
טַּמְבָּעַד האַפְּעָן זיך גַּעַשְׂאַרְפָּעָן אַוְרִיפְּן
נוֹוַיְינְדָּר אַיְן עַס אַוְיְסְנַעְבִּיאָלְעָן
שְׁעַקְלִיבָּעַטְלָחָמָה, די יַדְוִישָׁע הַעַלְלָא
ן האַפְּעָן גַּעַקְעַטְטַט מִיט שְׁעַרְצָוְיִיט
זֶה, אַפְּעַר די רַיְמַעְדָּה זַעַמְתָּן גַּעַתְעַן
על מַעַהְרָא אַיְן וַיְיַהְעַן פָּרְחוֹתְטַט
אַיְצָט האַפְּעָן די יַדְרָעָן זיך נַאֲכָטָאל
בערטאַינְט, או אַסְפַּּטְנִים אַו נִישְׁתַּחַן

די יוזדקן, וואם האבען זיך געפונגען
אין הילל, האבען געוזהן, או יומפֿ איזו
שווין נידית ויך אונטנט-צונגעבען, וענגן
זיך אויפֿ איהם אונגעאנגען, ארייסגען
שלעפעט די שיעערדען און געטווארערען,
דאם אויב ערד וויט ויך אונטערנבעבען
די רוייסער, וועלקן זיך איהם ערמאדרען,
— ווילסטו זיך אַ שׂקָּאָפּ — האט
אויסגעשריגען אַ יונגערטמן פון די בעי
האלטען — קאָן דען אַ מענטש פער-
געסן און זיין ערערע און די, חעלגער
בײַזט געHIGHן דער נשיא פון שטאדט,
וועסטו ויך איבערנבעבען די רוייסער
און פערשווחבען אינזער כבוד? טיר
שייערען אוטזקומען דא איפֿרער זיך
איבערנבעבען און די הקנד פון אונגער

